

Білоцерківський національний аграрний університет
Екологічний факультет
Кафедра загальної екології та екотрофології

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОТРОФОЛОГІЯ» Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 101 «Екологія» Освітньо-професійна програма: «Екологія»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	7, 8
Форма контролю	іспит
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Мазур Тетяна Григорівна Посада: доцент кафедри загальної екології та екотрофології Науковий ступінь: кандидат ветеринарних наук Робоче місце: навчальний корпус №9(вул. Героїв Чорнобиля 3а), 317 ауд. (кафедра загальної екології та екотрофології). E-mail: mazur.tetianag@gmail.com orcid.org/0000-0002-9295-7787 Зв'язок з викладачем: +380679066776(моб., Viber)
Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Екотрофологія» забезпечує засвоєння знань щодо основ екологічно безпечного харчування, створення умов для оптимального харчування населення, адекватного національним традиціям, звичкам, віку, професії, статі, стану здоров'я, економічному становищу та екологічній ситуації.
Передумови для вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Екотрофологія» базується на знаннях дисциплін Хімія», «Загальна екологія», «Екологія людини».
Мета вивчення дисципліни	Метою дисципліни є набуття студентом знань, умінь і навичок щодо оптимізації харчування населення за зменшення його негативного впливу на навколишнє природне середовище, що сприятиме поліпшенню стану індивідуального та популяційного здоров'я.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки та дистанційна форма навчання тощо) можуть використані Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, GoogleMeet, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram. Формат проведення навчальної дисципліни може бути змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>дистанційного навчання.</p> <p>РН 4.1. Знати шляхи забезпечення екологічно безпечного харчування населення.</p> <p>РН 4.2. Знати основні принципи управління підприємствами харчової галузі, на яких базується система екобезпеки.</p> <p>РН 4.3. Уміти використовувати екобезпечні шляхи забезпеченням повноцінного харчування населення.</p> <p>РН 9.1. Знати екологічні проблеми, пов'язані з забезпеченням повноцінного харчування населення.</p> <p>РН 9.2. Вміти оцінювати ризики непередбачуваних екологічних проблем, пов'язаних з забезпеченням повноцінного харчування населення.</p> <p>РН 9.3. Вміти вибирати шляхи для вирішення екологічних проблем, пов'язаних з забезпеченням повноцінного харчування населення.</p> <p>РН 11.1. Знати основні технологічні процеси виробництва і переробки продовольчої сировини.</p> <p>РН 11.2. Знати основні небезпеки для навколишнього природного середовища від діяльності підприємств агропродовольчої сфери.</p> <p>РН 11.3. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів харчового виробництва на навколишнє середовище.</p> <p>РН 12.1. Знати основні принципи поводження з відходами харчової галузі.</p> <p>РН 12.2. Уміти розробляти і реалізувати проекти, направлені на оптимальне управління харчовими відходами.</p> <p>РН 14.1. Уміти презентувати результати індивідуальної та колективної праці у сфері екотрофології широкому загалу.</p> <p>РН 22.1. Уміти розробляти проекти і практичні рекомендації у сфері харчування людини, які сприяють збереженню навколишнього природного середовища.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p><i>Змістовий модуль 1. Теоретико-концептуальні аспекти екотрофології</i></p> <p>Тема 1.1. Екотрофологія — наука про стале харчування</p> <p>Тема 1.2. Харчування людини — основний об'єкт дослідження екотрофології</p> <p>Тема 1.3. Екологія харчування</p> <p>Тема 1.4. Екологічно безпечне харчування</p> <p>Тема 1.5. Продовольча безпека в контексті екологічної та національної безпеки</p> <p>Тема 1.6. Етнографічні аспекти харчування</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Оптимізація харчування населення</i></p> <p>Тема 2.1. Основи фізіології харчування</p> <p>Тема 2.2. Якісний склад харчового раціону</p> <p>Тема 2.3. Зниження харчової цінності продукції під час зберігання і перероблення</p> <p>Тема 2.4. Основи складання харчових раціонів</p> <p>Тема 2.5. Нові тенденції в харчуванні людини</p> <p><i>Змістовий модуль 3. Харчова безпека</i></p> <p>Тема 3.1. Урбанізація та екологічні чинники, що знижують якість продуктів</p> <p>Тема 3.2. Хвороби аліментарного генезу</p> <p>Тема 3.3. Санітарно-епідеміологічне значення їжі</p> <p>Тема 3.4. Методи дослідження харчових продуктів</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційних занять застосовуються: слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення</p>

	<p>проблемних питань. Під час практичних занять застосовуються: дискусійне обговорення проблемних питань, робота у малих групах, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання, ситуаційні завдання.</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі здобувача (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що здобувачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбутись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: здобувачі мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі навчальної дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Базові</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Екотрофологія. Основи екологічно безпечного харчування. Навчальний посібник / Т. М. Димань, М. М. Барановський, Г. О. Білявський та ін. Київ: Лібра, 2006. 304 с. 2. Димань Т. М., Мазур Т. Г. Безпека продовольчої сировини і харчових продуктів: Підручник. К.: ВЦ Академія (Серія «Альма-Матер»), 2011. 520 с. 3. Димань Т.М., Гриневич Н.Є., Мазур Т.Г. Безпека харчових гідробіонтів: Підручник. К.: ВЦ Академія (Серія «Альма-Матер»), 2021. 256 с. 4. Зубар Н. Основи харчових виробництв. К.: Кондор, 2020. 304 с. 5. Методичні вказівки до проведення лабораторно-практичних і практичних занять з курсу «Екотрофологія» / Т. М. Димань, Т. Г. Мазур, Л. П. Загоруй. Біла Церква, 2011. 77 с. 6. Основи фізіології та гігієни харчування / Л. Павлоцька, Н. Дуденко, М. Головка та ін. К.: Університетська книга, 2015. 558 с. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відбір зразків об'єктів санітарних заходів та патологічного матеріалу для здійснення випробувань: навчально-практичний посібник / Н.М. Богатко, Т.Г. Мазур, Ю.О. Балацький, А.Ф. Богатко, А.В. Андрійчук, Т.М. Царенко, Н.В. Букалова, В.П. Лясота, М.В. Утеченко, Д.Л. Богатко. Біла Церква, 2023. 170 с. 2. Димань Т.М. Міждисциплінарна інтеграція на основі принципів сталого розвитку на прикладі курсу екотрофології / В кн. Інноваційний університет і лідерство: проект і мікропроекти – V. Варшава: Fundacja “Instytut Artes Liberales”, 2021. С. 401–413. 3. Мазур Т.Г., Загоруй Л.П., Димань Т.М., Гриневич Н.Є., Богатко Н.М. Особливості організації екологічно безпечного харчування студентів за різних форм навчання в умовах COVID 19. Екологічні науки: науково-популярний журнал. – К.: Видавничий дім «Гельветика», 2021. http://www.ecoj.dea.kiev.ua/archives/2021/6/6_2021.pdf 4. Мазур Т.Г., Димань Т.М., Богатко Н.М., Загоруй Л.П., Богатко А.Ф.,

Андрійчук А.В. Зміни харчової поведінки людини під час війни та стратегія подолання нутрієнтних дефіцитів. Збірник наукових статей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські виміри сталого розвитку», 20-21 жовтня 2022. – К.: НУХТ, 2022. С. 36-45.

5. Тетяна Мазур, Тетяна Димань, Надія Богатко, Людмила Загоруй, Альона Богатко. Стан харчування в умовах війни та його вплив на громадське здоров'я. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські виміри сталого розвитку» в рамках проєктів програми ЄС ЕРАЗМУС+ Центр Європейського Союзу Жана Моне з Циклічної та Зеленої Економіки JM ESO (620627-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CoE) та Жан Моне Підтримка Асоціацій EUforUA (611278-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-SUPPA), НУХТ, 20–21 жовтня 2022 р. м. Київ. С. 100.

6. Мазур Т.Г., Димань Т.М., Богатко Н.М., Загоруй Л.П., Богатко А.Ф. Стан харчування в умовах війни та його вплив на громадське здоров'я. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські Виміри Сталого Розвитку», 20-21 жовтня 2022. – К.: НУХТ, 2022. С. 100.

7. Надія Богатко, Тетяна Мазур, Тарас Царенко, Андрій Андрийчук, Альона Богатко. Моніторинг безпечності та якості кормів для тварин і птиці. Міжнародної конференції «Єдине здоров'я: соціальний вимір» в рамках проєкту програми ЄС ЕРАЗМУС+ Модуля Жана Монне “Інтеграція політики та засад Єдиного здоров'я ЄС в Україні” (101048229 — EU4OH — ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH), що відбудеться 16 листопада 2022 р. С. 22–24.

8. Мазур Т.Г. Радіозахисне харчування як аліментарна профілактика дії на організм людини іонізуючого випромінювання. Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування: освіта – наука – виробництво: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 20 жовтня 2022 р.). Біла Церква: БНАУ, 2022. С.52.

9. Димань Т. М. Екологічна безпека держави / В кн. Національна безпека України в умовах інституціональних змін і нової глобальної інфосфери: монографія / Т.В. Сокольська, П.І. Юхименко та ін.; За заг ред. П. І. Юхименка. Біла Церква: БНАУ, 2021. С. 129–152.

10. Димань Т. М. Актуальні проблеми та перспективи державної екологічної політики за умов глобалізації / В кн. Глобалізація та політика національної безпеки: підручник / Т. В. Сокольська, П. І. Юхименко та ін.; За заг ред. П. І.Юхименка. Київ: Центр учбової літератури, 2021. С. 131–153.

11. Броннікова С. Інтуїтивне харчування. Book Chef, 2020. 416 с.

12. Димань Т. М. Холістичний підхід екотрофології як втілення ідей біоетики. Виклики інформаційного суспільства: від біоетики до нооетики: Мат. VII Міжнарод. симпозіуму з біоетики, присвяченого пам'яті д. філос. н., проф. В. Л. Кулініченка 22–23.10.2016. К.: Графіка і дизайн, 2016. С.28–29.

13. Димань Т.М., Мазур Т.Г., Загоруй Л.П. Еколого-гуманістичний підхід екотрофології у формуванні сучасного фахівця харчової промисловості / Мат. Міжнарод. наук.-практ. конф. 23-24.04.2019 «Європейські виміри сталого розвитку». К.: НУХТ, 2019. – С.86-87.
http://old.nuft.edu.ua/page/51adaed39c2a2/files/%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF_%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D1%96%D1%80%D0%B8_2019.pdf

14. Екотрофологія. Прогрес, проблеми, перспективи екологічно безпечного виробництва. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-річчю кафедри екотрофології БНАУ. Біла Церква, 2013. 128 с.

	15. Назаренко Л.О. Ідентифікація та фальсифікація продовольчих товарів. К.: ЦУЛ, 2017. 250 с. 16. Харчування людини / Т. М. Димань, М. М. Барановський, М. С. Ківа, Т.Г. Мазур та ін. Біла Церква, 2005. 300с. 17. Sareen S. G., Jack L. S., Timothy P. C. Advanced Nutrition and Human Metabolism. Seventh edition. Boston, USA: Cengage Learning, 2016. 640 p.